

หน่วยที่ 4 หนี้

ครูผู้สอน ครูภูริวัฒน์ เกื้อทาน
แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

ป.โท เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (มจพ.) ,บริหารธุรกิจ MBA (รามคำแหง)

ป.ตรี คอมพิวเตอร์ธุรกิจ (ศศ.บ.)

ครูภูริวัฒน์ เกื้อทาน
แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

สาระการเรียนรู้

- 1 ความหมายและองค์ประกอบของหนี้
- 2 บ่อเกิดแห่งหนี้
- 3 วัตถุประสงค์แห่งหนี้
- 4 การเรียกร้องให้ลูกหนี้ชำระหนี้
- 5 ความระงับแห่งหนี้

ครูจวิวัฒน์ เกื้อทาน
แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

วิชากฎหมายพาณิชย์ รหัส 2200-1008

หนี้ หมายถึง ความผูกพันในกฎหมายระหว่างบุคคลฝ่ายหนึ่ง เรียกว่าเจ้าหนี้มีความชอบธรรมที่จะบังคับบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่าลูกหนี้ให้จำต้องส่งมอบทรัพย์สินทำการหรืองดเว้นการอันใดอันหนึ่งเพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้

มีองค์ประกอบ 3 ประการคือ

- 1 ต้องมีเจ้าหนี้และลูกหนี้**
- 2 มีความผูกพันในกฎหมายหรือมูลหนี้**
- 3 ต้องมีการชำระหนี้หรือส่งมอบวัตถุแห่งหนี้**

ครูจิววัฒน์ เกื้อทาน
ผศ.นักวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

วิชากฎหมายพาณิชย์ รหัส 2200-1008

- บ่อเกิดแห่งหนี้

หนี้ระหว่างบุคคลอาจเกิดได้หลายมูลหนี้ตามบัญญัติไว้แห่งประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์ ได้แก่ สัญญาเอกเทศ

เอกเทศสัญญา คือ เป็นหนี้ที่เกิดจากสัญญาต่างๆ ได้แก่ สัญญา ซื้อขาย
แลกเปลี่ยน เช่าทรัพย์สิน จ้างงาน จ้างทำของ รับขน ผ่ากทรัพย์สิน จำนอง จำน่า
 เป็นต้น เอกเทศสัญญาเป็นหนี้ทั้งสองฝ่ายสมัครใจร่วมกันก่อให้เกิดขึ้น

บางกรณีนี้อาจเกิดขึ้นโดยคู่กรณีไม่ได้มีความสมัครใจ แต่เกิดขึ้นจากการกระทำ
ที่ก่อให้เกิดหนี้โดยไม่ตั้งใจ เช่น การจัดงานนอกสั่ง ลากมิควรถได้ ละเมิด
นอกจากนี้หนี้ยังเกิดจากกฎหมายบัญญัติให้มีหน้าที่ต้องชำระหนี้ตาม
รัฐธรรมนูญ เช่น ต้องชำระภาษี ทั้งหมดที่กล่าวมานี้ เรียกว่าบ่อเกิดแห่งหนี้

ครูจวิทย์ เกื้อทาน
แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

บ่อเกิดแห่งหนี้ มีที่มา 5 ประเภท

1 สัญญา

2 จัดการงานนอกสั่ง

3 ลากมิควรได้

4 ละเมิด

5 โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

ครูจิววัฒน์ เกื้อทาน
แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ คือ ข้อกำหนดว่าลูกหนี้จะปฏิบัติชำระหนี้
ให้แก่เจ้าหนี้อย่างไร ดังนี้

- 1 กระทำการ
- 2 งดเว้นกระทำการ
- 3 โอนกรรมสิทธิ์ส่งมอบทรัพย์สิน

ครูจิววัฒน์ เกื้อทาน
แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

การเรียกร้องให้ลูกหนี้ชำระหนี้

การชำระหนี้ มีหลักสำคัญว่า **เมื่อหนี้มีวัตถุประสงค์จะต้องปฏิบัติให้เกิดประโยชน์แก่เจ้าหนี้สภาพใดแล้วเจ้าหนี้** ชอบที่จะได้รับผลประโยชน์นั้นจากลูกหนี้หากปรากฏว่าลูกหนี้ไม่ยอมชำระหนี้หรือยอมชำระแต่ล่าช้าล่วงเลยเวลาที่กำหนดไว้หรือชำระผิดวัตถุประสงค์แห่งหนี้เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกร้องให้ลูกหนี้ชำระหนี้ได้ด้วยการร้องขอต่อศาลสั่งให้ลูกหนี้หรือบังคับให้ลูกหนี้ชำระหนี้นั้นเว้นแต่สภาพแห่งหนี้ไม่เปิดช่องให้ทำเช่นนั้นได้

ครูจิววัฒน์ เกื้อทาน
แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

การชำระหนี้

มีหลักพิจารณาขั้นตอน ดังนี้

- 1 หนี้ขึ้นถึงกำหนดชำระแล้ว
- 2 ลูกหนี้ได้ชื่อว่าผิดนัด
- 3 ฟ้องร้องต่อศาลบังคับให้ลูกหนี้ชำระหนี้

ครูภูมิวัฒน์ เกื้อทาน
แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

ความระงับแห่งหนี้

เมื่อเกิดขึ้นแล้วนี้จะระงับหรือสิ้นสุดไปด้วยเหตุ 5 ประการดังนี้

- 1 การชำระหนี้
- 2 ปลดหนี้
- 3 หักลบกลบหนี้
- 4 แปลงหนี้ใหม่
- 5 หนี้เคลื่อนกลิ้งกัน

ครูจวิวัฒน์ เกื้อทาน
แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

ครูจิววัฒน์ เกื้อทาน
แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ